EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 28. 10. 2015
COM(2015) 538 final

OZNÁMENIE KOMISIE RADE

v súlade s článkom 395 smernice Rady 2006/112/ES

OZNÁMENIE KOMISIE RADE

v súlade s článkom 395 smernice Rady 2006/112/ES

1. KONTEXT

Podľa článku 395 smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (ďalej len „smernica o DPH“) môže Rada, konajúc jednomyseľne na návrh Komisie, povoliť ktorémukoľvek členskému štátu zaviesť osobitné opatrenia odchyľujúce sa od ustanovení tejto smernice s cieľom zjednodušiť postup výberu DPH alebo zabrániť určitým formám daňových únikov alebo vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam. Keďže sa týmto postupom stanovujú odchýlky zo všeobecných zásad DPH, tieto odchýlky by mali byť primerané a rozsah ich pôsobnosti by mal byť obmedzený.

Bulharská republika, Česká republika, Rakúska republika a Slovenská republika požiadali listom, ktorý Komisia zaevidovala 18. júna 2015, o povolenie zaviesť opatrenie odchyľujúce sa od článku 193 smernice o DPH. V súlade s článkom 395 ods. 2 uvedenej smernice Komisia informovala o žiadosti podanej týmito štyrmi členskými štátmi ostatné členské štáty listom z 2. júla 2015. Listom zo 7. júla 2015 Komisia oznámila Bulharskej republike, Českej republike, Rakúskej republike a Slovenskej republike, že má všetky informácie, ktoré považuje za potrebné na posúdenie žiadosti.

Tieto členské štáty žiadajú o povolenie odchýliť sa od článku 193 smernice o DPH, pokiaľ ide o osobu povinnú platiť daň správcovi dane a uplatniť takzvaný „mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti“.

2. PRENESENIE DAŇOVEJ POVINNOSTI

Osobou povinnou platiť DPH podľa článku 193 smernice o DPH je zdaniteľná osoba, ktorá dodáva tovar alebo poskytuje služby. Účelom mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti je presunúť túto povinnosť na zdaniteľnú osobu, ktorej je dodaný tovar alebo ktorej sú poskytnuté služby.

3. ŽIADOSŤ

Bulharská republika, Česká republika, Rakúska republika a Slovenská republika žiadajú na základe článku 395 smernice o DPH, aby im Rada, konajúc na návrh Komisie, povolila uplatniť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 193 smernice o DPH, pokiaľ ide o uplatnenie mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti v súvislosti so všetkými dodávkami tovaru a služieb v hodnote nad 10 000 EUR s cieľom zabrániť podvodom.

Tým by sa príslušným členským štátom povolilo uplatniť mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti na ktorékoľvek odvetvie, ktorýkoľvek nimi vybraný jednotlivý druh tovaru alebo služby, prípadne ho uplatniť na celé národné hospodárstvo. To by zásadným spôsobom zmenilo súčasný systém rozdelených platieb, jednu zo základných zásad, na ktorých je súčasný systém DPH založený.

4. STANOVISKO KOMISIE

Keď Komisia dostane žiadosti v súlade s článkom 395, preskúma ich, aby sa uistila, či sú splnené základné podmienky na to, aby sa im vyhovelo, t. j. či sa navrhovaným osobitným opatrením zjednodušia postupy pre zdaniteľné osoby a/alebo daňovú správu alebo či sa návrhom zabráni určitým druhom daňových únikov alebo vyhýbania sa daňovým povinnostiam. Komisia v tejto súvislosti vždy zaujala rezervovaný a obozretný postoj, aby zaistila, že odchýlky nenarúšajú fungovanie všeobecného systému DPH, majú obmedzený rozsah pôsobnosti, sú nevyhnutné a primerané.

Odhliadnuc od otázky, či by požadované opatrenie predstavovalo účinný spôsob na boj proti „kolotočovým podvodom“ a iným druhom podvodov alebo na zníženie výpadkov príjmov z DPH a odhliadnuc od narušenia harmonizácie, ktoré by takýto úplne voliteľný systém spôsobil, je zrejmé, že takéto ďalekosiahle opatrenie presahuje rámec odchýlky podľa článku 395 smernice o DPH. Komisia už poukázala na to, že plošné a nerozlišujúce uplatňovanie mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti na, v tomto prípade, potenciálne všetok tovar a služby, už nemožno považovať za osobitné opatrenie v zmysle uvedeného článku[1].

Je potrebné preukázať, že uplatnenie mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti je odôvodnené konkrétnym problémom s podvodmi a že neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na zabránenie podvodom, čo nevyhnutne znamená, že opatrenie musí byť cielené. V každom prípade je vylúčené, aby takéto opatrenie bolo uplatniteľné na väčšie časti alebo dokonca na celé hospodárstvo a na rôzne fázy výroby a distribúcie.

Vyplýva to z judikatúry Súdneho dvora, ktorý rozhodol, že opatrenia prijaté na uplatnenie článku 395 smernice o DPH s cieľom zjednodušiť postup výberu DPH alebo zabrániť určitým druhom daňových únikov alebo vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam musia byť nevyhnutné a primerané na uskutočnenie konkrétneho cieľa, ktorý sledujú, a musia mať čo najmenší dosah na ciele a zásady smernice o DPH[2].

Vzhľadom na celkový rozsah pôsobnosti požadovaného opatrenia by bola základná zásada rozdelených platieb, na ktorých je systém DPH založený, jednoznačne ovplyvnená.

Komisia sa tiež nazdáva, že o akejkoľvek podstatnej zmene zásad systému DPH by sa malo rozhodnúť na úrovni EÚ v rámci reformy systému DPH a nie prostredníctvom samostatných vnútroštátnych riešení.

5. ZÁVER

Na základe uvedených skutočností Komisia namieta proti žiadosti Bulharskej republiky, Českej republiky, Rakúskej republiky a Slovenskej republiky.

---

1 V tejto súvislosti pozri COM(2015)214

2 Pozri napríklad vec C–489/09, *Vandoorne NV*, bod 27